Ezpain-ahosabaiko arraildura (erbi-ezpaina)

01

Funtsezkoena, minutu batean

Ohikoa da
Gure inguruan, 1.000 haurretik 1 inguru jaiotzen da arrailduraz.

Ez da zuen errua
Ia beti inork kontrolatzen ez dituen faktore batzuen baturaren ondorioa da.

Tratamendua du
Espezialista talde batek urratsez urrats tratatzen du, eta gaur egun emaitzak oso onak dira.

Ez zaudete bakarrik
ASPANIFen badira gauza bera bizi izan duten familiak, eta nola izan zen konta diezazuekete.

02

Zer da ezpain-ahosabaiko arraildura?

Goiko ezpainean, ahosabaian (ahoaren «sabaian») edo bietan dagoen irekidura bat da, eta batzuetan oiraino ere iristen da. Haurdunaldiaren hasieran sortzen da: haurraren aurpegia hazi eta elkartzen diren zenbait zatitatik eratzen da, puzzle baten piezak bezala. Ezpaina 7. aste inguruan amaitzen da elkartzen, eta ahosabaia, 12. aste inguruan. Elkartze horietako bat osatzen ez bada, irekidura bat geratzen da: arraildura.

Jaiotzetiko desberdintasun ohikoenetako bat da. Ia beti bakarrik agertzen da, beste osasun-arazorik gabe; batzuetan sindrome baten zati da, batez ere ahosabaiari

bakarrik eragiten dionean, eta horregatik ospitaleko taldeak lasai aztertzen du haur bakoitza.

Eta «erbi-ezpaina»? Herri-izena da, erbiaren ezpainaren antzagatik. Gaur egun *ezpaineko arraildura* edo *ezpain arraildua* esaten da, eta hori entzungo duzue ospitalean.

03

Arraildura motak

Iristen diren ahoaren atalaren arabera izendatzen dira:

Ezpaineko arraildura

Ezpaina · Oia · Ahosabaia

Ezpaina bakarrik. Koska txiki bat izan daiteke edo sudurreraino iritsi.

Ezpaineko eta oiko arraildura

Ezpaina · Oia · Ahosabaia

Ezpaina eta oia, hortzak aterako diren lekua. Ahosabaia itxita dago.

Ezpain-ahosabaiko arraildura

Ezpaina · Oia · Ahosabaia

Ezpaina, oia eta ahosabaia.

Ahosabaiko arraildura

Ezpaina · Oia · Ahosabaia

Ahosabaia bakarrik; ezpaina itxita dago. Atzealdeko zati bigunari (ahosabaiaren beloari) bakarrik eragin diezaioke, edo zati gogorrari ere bai.

Mukosapeko arraildura

Ezpaina · Oia · Ahosabaia

Ahosabaia itxita dirudi mukosak estaltzen duelako, baina azpiko muskuluak ez daude elkartuta. Seinaleak: kanpaitxoa bitan

Eta gainera...

Alde batekoa edo bi aldeetakoa: ezpainaren alde batean edo bietan.

Osoa edo ez-osoa: sudurreraino iristen den edo lehenago geratzen den.

zatituta, sudurretik ateratzen den esnea edo ahots sudurkaria. Batzuetan beranduago antzematen da.

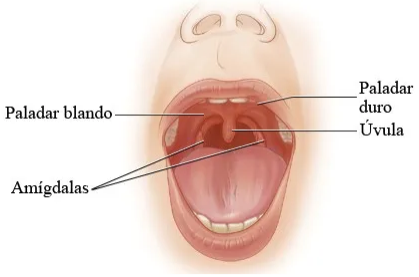

AHOSABAIAREN ATALAK

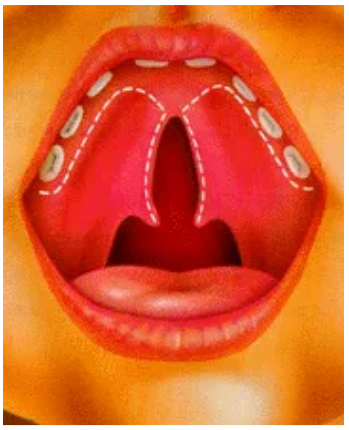

AHOSABAI ARRAILDUA

04

Zergatik gertatzen da?

Kasu gehienetan ez da kausa zehatza jakiten. Badakiguna da faktore genetikoen eta inguruneko faktoreen batura izan ohi dela, eta horietako batek ere ez duela bere kabuz erabakitzen.

Badakiguna

- Zenbait genek eta haurdunaldiaren lehen asteetako inguruneak eragiten dute.
- Arraildura duten haur gehienak aurrekaririk gabeko familietan jaiotzen dira.
- Batzuetan sindrome baten zati da: horregatik genetika-kontsulta bat eskain diezazukete.

Probabilitatea apur bat handitzen duena

- Haurdunaldian erretzea.
- Haurdunaldia baino lehenagotik diabetesa izatea.
- Zenbait botika, hala nola antiepileptiko batzuk (topiramatoa, valproatoa), isotretinoina edo metotrexatoa.
- Alkohola eta obesitatea.

Probabilitatea handitzen dute, ez dute erabakitzen: arraildura asko faktore horietako bat ere gabe agertzen dira.

Eragiten ez duena

- Ikara edo atsekabe bat.
- Bete gabeko gogo bat.
- Eguzki-eklipse bat edo ilargi betea.

Inolako oinarririk gabeko herri-sinesmenak dira.

Hurrengo haurdunaldi baterako

Azido folikoa hartzea haurdunaldia bilatu aurretik (emakume guztiei gomendatzen zaie), ez erretzea, diabetesa izanez gero ondo kontrolatuta izatea eta ohiko botikak medikuarekin berrikustea. Arriskua murrizten laguntzen du, nahiz eta ez duen desagerrarazten.

05

Heredatzen da?

Familiako osagai bat egon daiteke, baina ohikoena da familian arraildura duen beste inor ez egotea. Ideia bat egin dezazuen:

≈ 1.000tik 1

familian aurrekaririk gabe

≈ 100etik 3-5

gurasoetako batek edo neba-arreba batek arraildura badu

Zertxobait gehiago

arraildura duten hurbileko senide bat baino gehiago badaude edo sindrome baten zati bada

Zifra orientagarriak dira: arraildura motaren eta familia bakoitzaren historiaren arabera aldatzen dira. Beste haurdunaldi bat pentsatzen ari bazarete, eskatu hitzordua zuen ospitaleko genetika-zerbitzuan, eta zuen kasurako datua emango dizuete.

06

Noiz antzematen da?

1

20. asteko ekografian

Ezpainari eragiten dion arraildura kasu askotan ikusten da. Ahosabaiari bakarrik eragiten diona, ia inoiz ez.

2

Jaiotzean

Haurraren lehen azterketan ahosabaia begiratzen da: horrela ikusten dira lehenago ikusi ez ziren ia guztiak.

3

Geroago

Mukosapekoa ez da nabaritzen jateko edo hitz egiteko zailtasunak agertu arte.

Haurdunaldian esaten badizuete, aprobetxatu denbora hori: arraildura-taldeak tratamendua azal diezazueke eta elikadura prestatzen lagun zaitzakete erditu aurretik, eta ASPANIFen gauza bera bizi izan duten familiekin hitz egin dezakezue.

07

Ba al du tratamendurik?

Bai. Hainbat espezialistaz osatutako talde batek tratatzen du (kirurgia, erizaintza, logopedia, ortodontzia, otorrinoa...), urratsez urrats haurtzaroan zehar. Normalean ezpaina lehen hilabeteetan ebakitzen da, eta ahosabaia hitz egiten hasi aurretik, 9 eta 18 hilabete artean. Bitartean, garrantzitsuena haurrak ondo jatea da.

Tratamendua eta ebakuntzak
Taldea, ebakuntzak eta etxera itzultzea. →

Zer dagokio, eta noiz
Jaiotzetik nerabezarora, etapaz etapa. →

Haurraren elikadura
Biberoi bereziak, jarrerak eta trikimailuak. →

08

Ez zaudete bakarrik

ASPANIFek 1985etik biltzen ditu Euskadin arraildura duten haurren familiak. Zalantzak eta esperientziak partekatzen ditugu gure WhatsApp taldean, urriko urteko topaketan elkartzen gara, eta tratamenduari eta laguntzei buruz orientatzen zaituztegu.

Egin zaitez bazkide

Idatzi iezaguzu

09

Gehiago jakiteko

- Moldeaketa nasoalbeolarra (NAM): zer den, noiz hasten den eta zer dioten ikerketek
- 3D plangintza arrailduraren kirurgian: zer ekartzen duen gaur egun

ASPANIFeko familiek ospitaleetako gidetan oinarrituta prestatutako dibulgazio-informazioa. Ez du zuen mediku-taldearen aholkua ordezkatzen: edozein zalantzarekin, galdetu beti hari.

Azken eguneratzea: 2026ko azaroaren 9a